

עשן של הרה"ק מליזענסק זי"ע, ובגר עליון מהרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע. בקובץ "עץ חיים" (קונט' א), וכן בראש "מכתבי קודש", נדפס מרבנו מכתב תודה לחמיו על כך. אך עדיין לא מצא רבנו מנוח לשברון רוחו, עד שנזדמן לפניו לקנות שלשה אוצרי-ספרים, בתים מלאים כל טוב מספרים וכתבי יד של קדמונים ואחרונים, ובמציאה זו מצא נחמה על אבלת לבו.

כתוצאה מיסוריו אלה, התרופפה בריאותו של רבנו ולבו נחלש מאד. אולם התחזק בכל כחותיו, ותשוקתו לרומם כבוד שמים גברה על תשישותו וחולשתו. קיים במלואו את הציווי: ואהבת את ד' אלקיך "בכל נפשך", וכדרשת רז"ל על ואהבת, שיהא שם שמים מתאהב על ידך. חינוך בחוריו לתורה ויראה ומדות מזוקקות, וקבלתו את כל אדם בסבר פנים יפות, שתי אלה גרמו שנתאהב שמו של המקום אצל כל רואיו ומכיריו. ולא רק באתריה, אלא נתגלגלה זכות על ידו לקדש את השם בכל רחבי המדינה, בעת פגישתו המפורסמת עם הקיסר:

בחודש אלול שנת תרמ"ט, עבר הקיסר מעסמרייך "פראנץ יאזעץ" במסילת הברזל דרך באכניא, ועמד שם. באכניא היתה בגלילות ווישניצא ותחת שלטון רבנו, ולרגל זה נתבקש להופיע שמה לקבל את פני המלך. רבנו עמד תחת חופה וספר תורה בידו מעוטר בעטרה וכלי כסף, וידיו מעוטפות היו בכפפות לבנות בהתאם עם חוק המלכות. הועמדה שורה של אנשים החשובים מהגליל, כגון ראשי העיר, שרים, גלחים, וכיו"ב, ובתור נציג היהודים הציב מושל העיר את רבנו.

כשהגיע הקיסר עם צוות משרתיו ושריו, עבר על פני כל הנשיאים והכומרים, והחזה להם במחוג ברכת שלום. בהגיעו לרבנו,

נעצר הקיסר. רבנו בירך בקול רם ברכת "שחלק מכבודו לבשר ודם", והקיסר ענה בהתרגשות "אמן". אחר כך שאל ודרש הקיסר ממנו על אודות העסקים של היהודים ועל אורחות חייהם, ורבנו השיב לו שהיהודים מנהלים מסחרם בתמימות ולפי דינא דמלכותא, ונושאים ונותנים באמונה ובידידות כנה, וכל מעשיהם לטובת ישוב העולם. הקיסר עמד כל הזמן בקומה כפופה וביראת הכבוד. ידוע היה שבאם הקיסר שוחח עם מאן דהו יותר משתי רגעים, הרי זה חשיבות רבה, ואצל רבנו עמד הקיסר זמן ארוך ביותר. כשיועץ המלך הראה לו את המורה-שעות כדי לרמוז שמאוחר הזמן להמשיך את השיחה, דחה הקיסר בידו את הערתו, והמשיך לשאול את רבנו במה עוסק הוא. רבנו הגיד לו שהוא מנהל ישיבה בה הוא מחנך את הנוער להיות נוחים לשמים ונוחים לבריות.

בגמר השיחה, נפרדו זה מזה, ופסעו שלש פסיעות לאחוריהם תוך כדי קידה, אך לפתע נגשו בחזרה זה לזה בשלש פסיעות, ושוב לחצו את ידיהם בחמימות. לאחר זמן צעדו שנית לאחוריהם, אולם שוב חזרו למקומם בתקיעת כפיים. אחר כך נפרדו ופסעו שלש פסיעות, ורבנו עמד על עמדו כשהקיסר הלך לדרכו.

כאשר שאל ר' אברהם גבאי אחר כך את רבנו, אם הרגיש איזה מורא בפני הקיסר, השיב: אני ממנו, לא. אך הוא ממני! והוסיף בלישנא דחכימא: דרך האדם לירא בפני מי שהוא גדול ממנו. ובכן, גדול אני לדעתי מן הקיסר. ומדוע? משום שמהקיסר יראים, אך אותי אוהבים. ויען שגדול אני ממנו, על כן נתיירא הוא ממני... (מפי הרה"ג ר' שמואל קרעמניצער ז"ל).

מאורע זה היה לשם בכל העתונות, וכבוד ישראל התרומם על ידו בכל המקומות. זמן מאוחר ביותר, הזכיר הקיסר את הפגישה

לפני מקורביו, ושיבח מאד את רבנו. אמר שבמיוחד התרשם מהבטתו החודרת של רבנו.

והבטתו אידי דאתי לידן אדכרתן מילתא: הרופא זאשיצקי מבאבוב העיד פעם לפני כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, "זקנך היה לו כח אדיר ועצום בעיניו. תמיד כשעסקתי לבדקו, נמנעתי מלהביט לתוך עיניו, כי באם נפגש מבטי במבטו, נפל עלי פחד וחרדה ונתבלבלתי מלצמצם מחשבתי כהוגן בהבריקה. עיניו החודרות והמרעישות היה להן כח אמיץ של היפנוטוויזא".

עיניו הקדושות והמאירות של רבנו, עטרו את קלסתר פניו בזיו והוד נפלא עד שצורתו הבהירה הקרינה חמה. אמרו (וכה העיד עליו גם הגאון"ק מסאטמאר זצ"ל, כמובא בס' מושיען של ישראל ח"א עמ' שמ"ח) שדמות דיוקנו דומה לצורת הרה"ק מראזוואדוב שהדרת פניו הנפלאה היתה לשם (וראה להלן מדור "בקרוב קדושים"), ואחרים דימוהו להגה"ק בעל מאור ושמש שגם הוא פניו מזהירות היו כמאור השמש. (ספר "המאור ושמש", עמ' רפט בהערה). רבנו היה פעם במרחץ "ראנק". (וראה במכתבו של הגר"י וועלץ מבוראפעסט, הנעתק בספר טהרת יו"ט חט"ו ע' כ"ד, שהוא ראה אז בראנק מעשה רב שרבנו טבל בנהר בש"ק). ראהו שם שר אחד כשהוא מטייל עם חסידים, והופתע מצורתו ומהבטתו. עמד ושאל את הנוכחים: מיהו זה? והשיבו שהוא רב וגאון נשיא ישיבה גדולה בעיר ווישניצא. הביע השר שיש את נפשו לבקר את רבנו. אחר משא-ומתן קצר בין המשמשים, ניתנה לו משאלתו. השר שח עם רבנו, ובתוך הדברים התאונן על בתו הסובלת זה כביר מעצבות ורכאון רוח. רבנו איחל לה רפואה שלימה. אמר השר: הנה הראכינער ניחן בצורה מאירה. במיוחד משתפך זוהר נפלא מתוך עיניו הנהדרות בקודש, זוהר שבכחו להחדיר אל תוך מעמקי הנפש ולרוממה. ברי לי שאם יתן